

Academicianul Gheorghe Ghidirim la 85 de ani

Romeo Scerbina¹, Eugen Târcoveanu²

¹Catedra de chirurgie nr. 1 „Nicolae Anestiadi”, Universitatea de Stat de Medicină și Farmacie „Nicolae Testemițanu”

²Clinica I Chirurgie, Universitatea de Medicină și Farmacie „Grigore T. Popa”, Spitalul Clinic de Urgențe „Sf. Spiridon” Iași, Academia de Științe Medicale, filiala Iași

Abstract. Academician Gheorghe Ghidirim at 85 years old. Academician Gheorghe Ghidirim is a professor of Surgery, one of the most reputable contemporary surgeons, with remarkable scientific concerns, a man of culture, a school teacher. A graduate of the Chisinau Institute of Medicine and Pharmacy in 1963, he became an assistant at the department of topographical anatomy and surgical surgery under the guidance of Professor Nicolae Anestiadi. Gheorghe Ghidirim dedicated his life to surgery, to which he remained devoted throughout his life. Defends his doctoral thesis, becomes a university assistant at the Department of Surgery of the Faculty (1966-1969). In 1969, he was appointed lecturer and vice dean at the Faculty of General Medicine. He is one of the first forerunners of the Chișinău University of Medicine who advocated education in the Romanian language. In 1986 he became a university professor, and since 1992 he has been the head of the department. Gheorghe Ghidirim has a prodigious teaching activity, in university and postgraduate education. The promotion of Romanian medical academism, the development of the medical school in Bessarabia, the modernization of surgical education at the European level, are his permanent concerns. Gheorghe Ghidirim is a great surgeon; He tackled the most difficult areas of surgery: acute pancreatitis, digestive bleeding, biliary surgery and laparoscopic surgery. He managed to form a valuable collective, with a rich practical and scientific activity, with special performances in emergency surgery, concerned with the introduction of new techniques and technologies - the school of the academician Ghidirim. The scientific activity was realized in more than 819 scientific papers, 35 monographs, 2 manuals, 15 invention patents. Under his leadership, 12 habilitation doctor theses and 16 doctor of medicine theses were defended. He is a member of the editorial board of the magazines "Chirurgia" from Bucharest, "Jurnal de Chirurgie" from Iasi, "Arta Medica" from the Republic of Moldova. On his initiative, in 1993, the Medical Section of the Academy of Sciences of the Republic of Moldova was created, being elected a full member of the Academy of Sciences and President of the newly formed Medical Section. He was the Minister of Health from 1990 and carried out the European-style health reform in the Republic of Moldova. Actively participates in the preparation of the Declaration of Independence of the Republic of Moldova, adopted on August 27, 1992 by the First Democratic Parliament, of the Anthem, Coat of Arms and Flag of the country, which crowned the National Revival Movement. Academician Gheorghe Ghidirim joins the gallery of those who have contributed to the progress and modernization of Romanian surgery.

Keywords: Professor Gh. Ghidirim; Surgeons; Surgical activity

Corresponding author: E. Târcoveanu, E-mail etarcov@yahoo.com

Received: March 1, 2024; **Accepted** March 10, 2024; **Published** March 31, 2024

Citation: Scerbina R., Târcoveanu E.: Journal of Surgery [Jurnalul de chirurgie]. 2024; 20 (1): 104- 106, [Article in Romanian]. DOI: 10.22551/JSURG.2024.01.11.

Copyright: © 2024 Scerbina R.. This is an open-access article distributed under the terms of the Creative Commons Attribution License, which permits unrestricted use, distribution, and reproduction in any medium, provided the original author and source are credited

Academicianul Gheorghe Ghidirim este profesor universitar, unul din cei mai renumiți chirurghi contemporani, cu preocupări științifice remarcabile, om de cultură, formator de școală. Născut pe meleaguri basarabene la Palanca, în 1939, perioadă de restriște, într-o familie numeroasă, rămâne de timpuriu orfan de mamă la vârsta de 5 ani. În 1946 pășește pragul școlii din sat pe care o absolvă în 1953, apoi Colegiul de Medicină din Tighina, în 1956. Licențiat al IMF Chișinău în 1963, cu mențiune, devine asistent la catedra de anatomie topografică și chirurgie operatorie. Și-a dedicat viața chirurgiei, căreia i-a rămas devotat pe parcursul vieții. A început activitatea sub îndrumarea distinsului profesor Nicolae Anestiadi. Acuratețea chirurgicală și momentul etic care-l caracterizau pe magistrul său au transmis elevului său, având soluții adecvate în situații critice, abilitate chirurgicală și îndrăzneală fondată științific.

Susține teza de doctorat, devine asistent universitar la Catedra Chirurgie a Facultății (1966-1969). În 1969, este numit conferențiar al Catedrei Chirurgie a Facultății de Pediatrie și vicedecan la Facultatea de Medicină Generală. Prin calitățile sale excepționale de organizator s-a preocupat de perfecționarea procesului didactic, fiind printre primii precusori ai Universității de Medicină care au pledat pentru învățământul în limba română. A participat activ la traducerea materialelor didactice, a manualelor, fiind recunoscut ca promotor al Renașterii Naționale.

În 1983 susține teza de Doctor Habilitat în Medicină, la Moskova sub conducerea academicianului B. Petrovski cu tema "Complicațiile Pancreatitei acute,, , lucrare care aduce contribuții valoroase la tratamentul acestei afecțiuni.

În 1986 devine profesor universitar, iar din 1992 este șef catedră Chirurgie I care, din 1994, la inițiativa sa, poartă numele "Nicolae Anestiadi,,.

Universitarul Gheorghe Ghidirim s-a remarcat întotdeauna prin calitatea prestației, fie că era vorba de cursuri, prelegeri, conferințe, dezbateri publice, care se transformau în evenimente ce depășeau cadrul lectiei magistrale, devenind exemple de practică medicală și conduită etică.

Dascăl priceput, apropiat de studenți și rezidenți, profesorul Gheorghe Ghidirim are o activitate didactică prodigioasă, în învățământul universitar și postuniversitar. Promovarea academismului medical românesc, dezvoltarea școlii medicale din Basarabia, modernizarea învățământului chirurgical la nivel european, constituie preocupările sale permanente. Gheorghe Ghidirim este un mare chirurg; și-a consumat mare parte din viață cu activitatea operatorie în clinicile pe care le-a condus și pe care le-a slujit cu credință, considerându-le o a doua sa familie. A abordat domeniile cele mai dificile ale chirurgiei: pancreatita acută, hemoragiile digestive, chirurgia biliară și chirurgia laparoscopică.

Clinica condusă de academicianul Gheorghe Ghidirim a pregătit peste 20 secundari clinici și peste 130 rezidenți. Astfel, putem vorbi de școala academicianului Ghidirim, școală cu deosebite realizări și cu perspective mari de viitor. A reușit să formeze un colectiv valoros, cu o bogată activitate practică și științifică, cu performanțe deosebite în chirurgia de urgență, preocupat de introducerea de tehnici și tehnologii noi.

În același timp, cercetarea științifică rămâne una din preocupările de bază a profesorului Gheorghe Ghidirim, fiind recunoscut pe plan internațional pentru contribuțiile sale în domeniul pancreatitei acute. Activitatea științifică s-a concretizat în peste 819 lucrări științifice, 35 monografii, 2 manuale, 15 brevete de invenție. Sub conducerea sa au fost sustinute 12 teze de doctor habilitat și 16 teze de Doctor în Medicină. Este membru colegiului de redacție al revistelor "Chirurgia" din București, "Jurnal de Chirurgie" din Iași, "Arta Medica" din Republica Moldova. La inițiativa sa, în 1993, a fost creată Secția de Medicină a Academiei de Științe din Republica Moldova, fiind ales membru titular al Academiei de Științe și Președinte al Secției Medicale nou formate.

În semn de recunoaștere a meritelor științifice, în 1993, a fost ales Membru de Onoare al Academiei de Științe Medicale din România, în 1994, membru de onoare al Societății Române de Chirurgie, în 1996 membru de onoare al Societății de Chirurgie Laparoscopică din

România, este Doctor Honoris Cauza al Universităților de Medicină "Grigore T. Popa din Iași și "Carol Davila" din București, iar din 1999 Membru al Societății Internaționale de Chirurgie. În 1995 i se conferă titlul de Om Emerit al Republicii Moldova.

Ca semn al recunoașterii calităților sale profesionale, științifice, organizatorice și a activității sale deosebite a fost ales Președinte al Societății de Chirurgie din Republica Moldova (2003 – 2007). Implicarea cu responsabilitate în viața comunității a constituit, pentru academicianul Gheorghe Ghidirim, o datorie de onoare, o continuare a mesajului spiritual a lui Nicolae Testemițanu și Nicolae Anestiadi. Chiar și în perioadele de grea încercare pentru lumea intelectuală a Chișinăului, nu a ezitat să promoveze valorile spirituale românești.

Intellectul înăscut, om de cultură, inteligent, erudit, a dat dovadă de o verticalitate demnă de urmat. În 1990 este ales Ministru Sănătății. La inițiativa sa în anul 1991 este organizat congresul de fondare a Ligii Medicilor, este elaborat proiectul Legii Sănătății și insistă pentru înființarea sistemului de Asigurări de sănătate. Pentru prima dată în țară este implementat rezidențiatul ca formă nouă de pregătire postuniversitară a medicilor. Reforma asistentei medicale primare, a serviciului spitalicesc, a clinicilor universitare, a medicinei preventive, a sistemului stomatologic și farmaceutic, au fost obiectivele de bază în

activitatea ministrului Gheorghe Ghidirim. Participă activ la pregătirea Declarației de Independență a Republicii Moldova, adoptată la 27 august 1992 de către Primul Parlament Democratic, a Imnului, Stemei și a Drapelului țării, care a încununat Mișcarea de Renaștere Natională. În 2007 este ales președinte al Ligii Medicilor din Republica Moldova, membru al Consiliului Suprem pentru Știință și Dezvoltare Tehnologică, membru al Consiliului Suprem pentru Acreditare și Atestare, este Președinte de onoare al Comisiei de Atestare a Chirurgilor din Republica Moldova, a ghidat Consiliul Științific pentru susținerea tezelor în Chirurgie. Activitatea sa este apreciată prin conferirea în 2000, a Ordinului Gloria Muncii, în 2005 a celei mai înalte distincție de Stat - Ordinul Republicii, medaliilor Dimitrie Cantemir (1999), "N. Testemițanu" (2004) și "60 ani ai Academiei de Științe din Republica Moldova,, , cetățean de onoare a orașului Chișinău (2014). Conducător echilibrat și priceput, corect în decizii, modest, înzestrat cu tact deosebit, Academicianul Gheorghe Ghidirim a adunat simpatia și respectul colectivelor pe care le-a coordonat. Alături de alte mari personalități chirurgicale, Academicianul Gheorghe Ghidirim se înscrie în galeria celor care au contribuit la progresul și modernizarea chirurgiei românești.

La mulți ani Domnule Academician Gheorghe Ghidirim!